

Tijdens het spuiten kunnen fijne druppels gewasbeschermingsmiddel verwaaien (drift) en in de sloot terecht komen. Dit kan zorgen voor overschrijding van de waterkwaliteitsnormen. Het aantreffen van een bepaald middel in normoverschrijdende concentraties kan extra restricties tot gevolg hebben: bijvoorbeeld een bredere teeltvrije zone of hogere eisen aan driftreductie (naar de 90%). Het is zelfs mogelijk dat het middel uit de markt gehaald wordt. Het is dus belangrijk om drift zoveel mogelijk te voorkomen. Naast driftreducerende doppen en -spuittechnieken, kan drift ook gereduceerd worden door te letten op perceelsinrichting. Op deze kaart is een aantal praktische inrichtingsmaatregelen omschreven.

1. Bredere teeltvrije zone

Een bredere teeltvrije zone (die ook niet bespoten wordt), vermindert de drift sterk. Uit onderzoek blijkt dat bij een teeltvrije strook van 3,5 meter 80% minder middel in de sloot terecht komt dan bij een strook van 1,5 meter. Verbreding van de teeltvrije zone kan dus het wegwaai- en van gewasbeschermingsmiddelen aanzienlijk beperken.

2. Vanggewas

Een vanggewas is een aaneengesloten rij bomen, struiken of andere gewassen, die tijdens het spuiten met gewasbeschermingsmiddelen aanwezig is. Het vanggewas moet minstens even hoog zijn als de bovenste spuitdop van de spuit, al vroeg in het voorjaar een goede lengte hebben en in het blad staan. Hierdoor wordt de drift opgevangen en komt het middel niet in het oppervlaktewater terecht. Zo kan een smalle strook triticale (graangewas) van 50cm breed al 60% tot 90% van de drift opvangen (onderzoek van PPO).

Vanggewas	Tijdstip 50cm hoog	Tijdstip vanggewas versleten	Maximale lengte onbemest
Haver en Zomertarwe	1e helft juni	Eind augustus	85-95 cm
Zomergerst	1e helft juni	Eind augustus	50-75 cm
Wintertarwe	1e helft mei	Begin september	60-85 cm
Triticale en rogge	Half mei	Begin september	120-150 cm
Mais	2e helft juni	Oktober	120-150 cm
Vezelhennepe	1e helft juni	Oktober	130-160 cm
Bladrammenas en gele mosterd	2e helft juni	Half juli	60-80 cm
Olifantsgras en riet	Maart	n.v.t.	250-270 cm
Veldbonen	2e helft mei	Half september	150-175 cm

3. Akkerrand

Het aanleggen van akkerranden zorgt niet alleen voor driftreductie, maar vermindert ook de afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen naar de sloot. Tegelijkertijd bieden deze randen een thuishaven aan allerlei natuurlijke vijanden die plaaginsecten in het gewas te lijf gaan. Hierdoor is het soms mogelijk het aantal bespuitingen met insecticiden te verminderen. De drift vermindert met 37% bij 3 meter brede randen en 60% bij 6 meter brede randen. Daarnaast worden randen maatschappelijk erg gewaardeerd.

4. Tip: combineer teeltvrije zone en vanggewas/akkerranden!

Een teeltvrije zone is al verplicht. Door deze zone te combineren met een vanggewas of als akkerrand in te richten, wordt de drift nog eens extra verminderd. Een teeltvrije zone met een vanggewas mag – zoals aangegeven in het Activiteitenbesluit – smaller zijn. Deze combi levert extra productieruimte op en reduceert de drift aanzienlijk. Dit mag echter niet hetzelfde gewas zijn als op het perceel. Onderzoek wijst uit dat een zeer open vanggewas al 50% meer drift opvangt dan kort gras op de teeltvrije strook.

Voordelen

- ▶ Vermindering drift
- ▶ Verhoging natuurlijke vijanden
- ▶ Verlaging insecticidegebruik
- ▶ Landschappelijke waardering burgers
- ▶ Vanggewas functioneel voor organische stof bodem

Nadelen

- ▶ Kost productieruimte
- ▶ Chemische bestrijding alleen pleksgewijs toegestaan

5. Emissiescherm

Een emissiescherm is een scherm van ondoorlatend materiaal of van gaas dat minimaal de helft van de wind tegenhoudt. Het wegwaaien van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater kan daar – door worden beperkt. Een emissiescherm moet minstens even hoog zijn als de bovenste in gebruik zijnde spuitdop. Bij het plaatsen van een emissiescherm moet men wel rekening houden met de regels – de Keur – van het waterschap.

6. Windsingel

Windsingels of struweelhagen langs sloten kunnen (mits ze in blad staan tijdens de bespuiting) heel goed wind opvangen en dus ook voorkomen dat gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater terecht komen. Windsingels bestaan uit verschillende soorten, zoals eik, liguster, haagbeuk, meidoorn, vlier en populier. Zwarte els trekt de meeste natuurlijke vijanden aan, die een positief effect hebben op natuurlijke plaagbestrijding. Dit heeft weer een gunstig effect op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Meer informatie:

- ▶ <http://bit.ly/kennisakker-vanggewas>
- ▶ <http://bit.ly/SW-maatregelen>
- ▶ <http://bit.ly/kennisakker-drift>

